

הלכות טמאת אכלין פרק י

א. כָּבֵד בְּאֲרָנוּ שֶׁהִשְׁבַּעַה מִשְׁקִין בְּלֶבֶד, הֵן שְׁמִטָּמְאִין אוּ מְכַשִּׁירִין; וְהַשָּׂאֵר קְרוּיִין מִי פְרוּת, וְאֵינָן מְטַמְּאִין וְלֹא מְכַשִּׁירִין. וְשֶׁבַעַה מִשְׁקִין שְׁמַנִּינוּ, תּוֹלְדוֹתֵיהֶן כִּיּוֹצֵא בָהֶן.

ב. תּוֹלְדוֹת הַמֵּיִם הֵם הַיּוֹצֵא מִן הָעֵין, וּמִן הָאָזָן, וּמִן הַחֶטֶם, וּמִן הַפֶּה, וּמִי רִגְלֵי בְּנֵי אָדָם בֵּין גְּדוֹלִים בֵּין קְטָנִים כָּל אֵלוֹ הַיּוֹצֵאִין מִן הָאָדָם מִשְׁקִין הֵן, בֵּין שֵׁיִצְאוֹ לְדַעְתּוֹ שְׁלֹאֲדָם בֵּין שֵׁיִצְאוֹ שְׁלֹא לְדַעְתּוֹ. אֲבָל מִי רִגְלֵי בַּהֲמָה, וְהַמֶּלֶח שֶׁנִּמְחַת הָרִי הֵן כְּמִי פְרוּת, לֹא מְטַמְּאִין וְלֹא מְכַשִּׁירִין.

ג. הַדָּם הַמְּנוּי מִן הַמִּשְׁקִין הוּא הַדָּם הַשּׁוֹתֵת בְּשַׁעַת שְׁחִיטָהּ, מִן הַבְּהֵמָה וְהַחֲיָה וְהַעוֹפּוֹת הַטְּהוֹרִין; אֲבָל דָּם הַקְּלוּחַ, אֵינוֹ מְכַשִּׁיר, שְׁעָדִין חַיִּים הֵן, וְהָרִי הוּא דוֹמֵה לְדָם מִכָּה אוֹ לְדָם הַקִּז.

ד. הַשּׁוֹחֵט וְנִתְּנוֹ דָם עַל הָאֲכָלִין, וְנִתְקַנַּח הַדָּם בֵּין סִימָן לְסִימָן הָרִי זֶה סֶפֶק; לְפִיכָךְ תּוֹלִין עָלָיו, לֹא אוֹכְלִין וְלֹא שׁוֹרְפִין.

ה. תּוֹלְדוֹת לְדָם, דָּם הַקִּז שְׁלֹאֲדָם שֶׁהוֹצִיאוֹ לְשִׁתִּיה; אֲבָל אִם הוֹצִיאוֹ לְרִפּוּאָה, טְהוֹר וְאֵינוֹ מְכַשִּׁיר. וְכֵן דָּם שְׁחִיטָה בַּבְּהֵמָה וּבַחֲיָה וּבַעוֹפּוֹת הַטְּמְאִין, וְהַדָּם הַיּוֹצֵא עִם הַלֶּחֶה, וְעִם הָרֵעִי, וְדָם הַשְּׁחִין וְאֲבַעְבוּעוֹת, וְתַמְצִית הַבָּשָׂר כָּל אֵלוֹ אֵינָן מְטַמְּאִין וְלֹא מְכַשִּׁירִין, אֲלֹא הָרִי הֵן כְּשָׂאֵר מִי פְרוּת. וְדָם הַשָּׂרֵץ, כְּבָשָׂרוֹ מְטַמֵּא וְאֵינוֹ מְכַשִּׁיר, וְאֵין לָנוּ כִּיּוֹצֵא בּוֹ.

ו. מִי הַחֶלֶב, הָרִי הֵן כְּחֶלֶב. וְחֶלֶב הָאָדָם שְׂאֵינוֹ צָרִיךְ לוֹ אֵינוֹ מְשָׁקָה, לֹא מְטַמֵּא וְלֹא מְכַשִּׁיר; לְפִיכָךְ חֶלֶב הַזֵּכֶר אֵינוֹ מְשָׁקָה. וְכֵן חֶלֶב בַּהֲמָה וְחֲיָה שֵׁיִצָּא שְׁלֹא לְרִצּוֹן, כְּגוֹן שֶׁזָּב מֵהֵדֵד אוֹ שֶׁחֶלְבוֹ כְּמַתְעַסֵּק. אֲבָל חֶלֶב הָאִשָּׁה, בֵּין שֵׁיִצָּא לְרִצּוֹן בֵּין שֵׁיִצָּא שְׁלֹא לְרִצּוֹן הָרִי סֵתְמוֹ מְשָׁקָה וּמְטַמֵּא אוֹ מְכַשִּׁיר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא רָאוּי לְתִינוּק.

ז. הַמִּשְׁקִין שִׁיּוֹצְאִין מִן הַטְּמְאִין, שְׁאוֹתָן הַמִּשְׁקִין אֲבוֹת טְמֵאוֹת מְטַמְּאִין בְּלֹא הַכָּשֵׁר, שֶׁהַטְּמֵאָה וְהַהֲכָשֵׁר בָּאִין כְּאַחַת; וְאֵלוֹ הֵן: זֹכֵב שֶׁלִּזְב, וְשִׁכְבַת זָרַעוֹ, וּמִימֵי רִגְלָיו, וּרְבִיעִית דָּם מִן הַמֵּת, וְדָם הַנֶּדֶה.

ח. וְכֵן דָּם מִגִּפְתּוֹ שֶׁלִּזְב וְחִבְרָיו, וְחֶלֶב שְׁלֹאֲשָׁה, וְדַמְעַת עֵינָם עִם שָׂאֵר תּוֹלְדוֹת הַמֵּיִם הַיּוֹצְאִין מֵהֶן מְטַמְּאִין כְּמִשְׁקִין טְמֵאִין, שֶׁהֵן מְטַמְּאִין בְּלֹא כּוֹנֵה: שְׁמִשְׁקִין טְמֵאִין מְטַמְּאִין לְרִצּוֹן, וְשֶׁלֹּא לְרִצּוֹן. לְפִיכָךְ נִדָּה אוֹ זָבָה שֶׁנִּטַּף חֶלֶב מִדִּדְיָהּ לְאֹוִיר הַתְּנוּרָה נְטֵמָא הַתְּנוּרָה, וְכָל מָה שֶׁבְּתוֹכוֹ.

ט. כָּבֵד בְּאֲרָנוּ שֶׁהִמְשִׁקִין הַיּוֹצְאִין מִטְּבוֹל יוֹם, אֵינָן טְמֵאִין. לְפִיכָךְ אִם נָפְלוּ אֶפְלוֹ עַל כָּבֵד שֶׁלְתְּרוּמָה, אֵינוֹ מְכַשֵּׁר עַד שֶׁיִּפְּלוּ לְרִצּוֹן, כְּשָׂאֵר הַמִּשְׁקִין הַטְּהוֹרִין, שְׂאִין מְכַשִּׁירִין אֲלֹא לְרִצּוֹן.

י. הַזִּיעָה, וְהַלֶּחֶה הַסְּרוּחָה, וְהָרָאִי, וּמִשְׁקִין הַיּוֹצְאִין מִבֶּן שְׁמוֹנֶה חֳדָשִׁים, וְהַשּׁוֹתָה מִי טְבִירָה וְכִיּוֹצֵא בָהֶן אֵף עַל פִּי שִׁיּוֹצְאִין נְקִיִּים כָּל אֵלוֹ אֵינָן חֲשׁוּבִין מְשָׁקָה, וְלֹא מְטַמְּאִין וְלֹא מְכַשִּׁירִין. הַשּׁוֹתָה שָׂאֵר מִשְׁקִין, וְיִצְאוֹ הָרִי הֵן מִשְׁקִין כְּשֶׁהָיוּ, שְׂאִין שָׂאֵר הַמִּשְׁקִין טְהוֹרִין בְּגוּף.

יא. כיצד: שתה מים טמאין והקיאן הרי אלו טמאין, מפני שלא טהרו ביציאתן. שתה מים טמאין וטבל, ואחר כך הקיאן, או שנסרחו, ואחר כך הקיאן, או שיצאו מלמטה, אף על פי שלא טבל הרי הן טהורין. שתה שאר משקין טמאין, או שאכל אכלין טמאין אף על פי שטבל, ואחר כך הקיאן טמאין, לפי שאינן טהורין בגוף; נסרחו, או שיצאו מלמטה הרי הן טהורין.

יב. כבר בארנו שהזיעה אינה משקה; אפלו שתה משקין טמאין והזיע, זיעתו טהורה. אבל הבא במים שאובין, והזיע זיעתו טמאה; ואם נסתפג מן המים השאובין, ואחר כך הזיע זיעתו טהורה.

יג. זיעת בתים, שיחין, ומערות, ובורות אינה משקה; ואפלו היו טמאין, הרי זיעתן טהורה. אבל זיעת המרחץ במים ואם היתה המרחץ טמאה, זיעתה טמאה; ואם היתה טהורה, והכניס בה פרות הכשור. הכניס לה כלים הרי המים שעליהן כתלושין ברצון, ומכשירין.

יד. הברכה שבבית, והבית מזיע מחמתה אם היתה הברכה טמאה, זיעת כל הבית שמחמתה טמאה. שתי ברכות בבית, אחת טמאה ואחת טהורה המזיע קרוב לטמאה, טמא; קרוב לטהורה, טהור; מחצה למחצה, טמא.

טו. המחל פשמן. משקין המנטפין מן סלי זיתים וענבים, אינן משקין, ולא מטמאין ולא מכשירין, עד שיכניס אותן בכלי. השוקל ענבים בכף מאזנים היין שבכף אינו משקה, עד שיערה אותו לתוף הפלי: הרי זה דומה לסלי זיתים וענבים שמנטפין. הדורס ענבים שלתרומה בחבית אף על פי שהיין צף על גבי ידיו, הרי הכל טהור.

טז. משקה בית המטבחים שבעזרה, והוא דם הקדשים והמים שמשתמשין בהן שם טהורין לעולם, ואינן מטמאין ולא מכשירין; ודבר זה, הלכה מפני הקבלה. לפיכך כל דמי הזבחים אינו מקבל טמאה, ואינו מכשיר.

יז. והואיל ודם הקדשים אינו מכשיר קדשים שנשחטו בעזרה, לא הכשורו בדם שחיטה, ואין לבשר הקדשים הכשור, אלא במשקין שיפלו על הבשר חוץ ממשקה בית המטבחים.

יח. פרת קדשים שהעבירה בנהר, ושחטה ועדין משקה טופח עליה הרי זו מכשרת; לפיכך אם נמצאת מחט טמאה בבשרה, הרי הבשר טמא. וכן אם היתה הפרה חסומה מחוץ לירושלים אף על פי שאין המחט ידועה הרי הבשר טמא, מפני שנגע בכלים הנמצאין חוץ לירושלים.

יט. נמצאת המחט בפרש, הבשר טהור. ובין כך ובין כך הידים טהורות, שאין טמאת ידים במקדש כמו שבארנו.

כ. במה דברים אמורים, להיות הבשר טמא בדין תורה. אבל להטמא מדבריהם, אין הקדש צריך הכשור, אלא חבת הקדש מכשרת הבשר; ואם נגעה בו טמאה, בין קלה בין חמורה נפסל, אף על פי שלא הכשור במשקה כמו שבארנו.

הַלְבוֹת טַמְאָת אֲכָלִין פֶּרֶק יא

א. הַבּוֹצֵר עֲנָבִים לְמִכּוֹר בְּשׁוּק, או לִיבֶשֶׁן לֹא הִכְשֵׁרוּ לְטַמְאָה, עַד שִׁיפְלוּ עָלֵיהֶן מִשְׁקִין לְרִצּוֹנוֹ כִּשְׂאֵר הָאֲכָלִין. אָבֵל הַבּוֹצֵר לְדֶרֶךְ הַכֶּשֶׁר לְטַמְאָה, וְאֵף עַל פִּי שְׂלֵא נָפְלוּ מִשְׁקִין עַל הַבָּצִיר כָּלֵל, וְאִם נִגְעָה בּוֹ טַמְאָה, נִטְמָא; וְדָבָר זֶה, גְּזֵרָה מִדְּבָרֵי סוֹפְרִים.

ב. וּמִפְּנֵי מַה גָּזְרוּ עַל הַבּוֹצֵר לָגֵת שֶׁהוּא מִכְשָׁר שֶׁפְּעָמִים שְׂאֵדָם נִכְנָס לְכַרְמוֹ לִידַע אִם הִגִּיעַ לְהַבָּצִיר, וְסוּחֲט אֶשְׂכּוּל שֶׁלַעֲנָבִים לְבִדֵּק בּוֹ, וּמִזְלָפוֹ עַל גְּבִי הָעֲנָבִים הַבְּצוּרוֹת, שֶׁהָרִי הַכֵּל לְדַרְיָקָה עוֹמֵד.

ג. וְעוֹד מִפְּנֵי שְׂאֵינּוּ מִקְפִּיד עָלָיו, הָרִי הוּא מִתְמַעֵךְ, וַיֵּצֵאוּ מִיָּמָיו, וְהוּא מִקְפִּיד עָלֵיהֶן שְׂלֵא יִזּוּבוּ בְּקִרְקַע; וְנִמְצָא מִכְשָׁר בָּהֶן. לְפִיכֶךְ גָּזְרוּ שֶׁהַבּוֹצֵר לָגֵת הַכֶּשֶׁר.

ד. הַבּוֹצֵר עֲנָבִים, שְׂאֵם לֹא מִצָּא לָהֶם שׁוּק, מַחֲזִירֵן לָגֵת לֹא הִכְשֵׁרוּ, עַד שִׁיבֹאוּ לְרִשּׁוֹת הַגֵּת. וְכֵן הִזִּיתִים שְׂבָאוֹ לְרִשּׁוֹת הַבַּד, הִכְשֵׁרוּ כְּמוֹ שִׁיתְבָּאָר.

ה. הַבּוֹצֵר עֲנָבִים, וְנִתְנָם בְּעֵבִיט, או שֶׁשְׁטַחֵן עַל גְּבִי הָעֵלִין הִכְשֵׁרוּ בַּמִּשְׁקִין הַיּוֹצְאִין מֵהֶן: שֶׁהָרִי דַעְתּוֹ עַל הַמִּשְׁקִין, וּלְפִיכֶךְ שְׁטַח עַל הָעֵלִין אוֹ נָתַן לְתוֹךְ הָעֵבִיט שֶׁהוּא כְּמוֹ בּוֹר. לְפִיכֶךְ אִם נָטַל מֵהֶן טַמָּא, אוֹ מִי שִׁידִיו טַמְאוֹת טַמָּאן.

ו. בָּצֵר וְנָתַן לְסָלִים, או בַּמִּשְׁטִיחַ שֶׁלֹּאדָּמָה לֹא הִכְשֵׁרוּ, שֶׁהָרִי אֵינּוּ מִקְפִּיד עַל הַמִּשְׁקָה הַיּוֹצֵא מֵהֶן. לְפִיכֶךְ נוֹטֵל הַטַּמָּא מֵהֶן וְאוֹכֵל, וְאֵף עַל פִּי שֶׁהֵן מִבְּקַעוֹת וּמִנְטָפוֹת לָגֵת הָרִי הַגֵּת טְהוֹרָה: שֶׁהָרִי לֹא הִכְשֵׁרוּ, וְהָרִי נִבְצֵרוֹ לֹאכִילָה.

ז. וְכֵן הַנוֹטֵל מִן הַסָּלִים וּמִן הַמִּשְׁטִיחַ שֶׁלֹּאדָּמָה, וְאוֹכֵל, וְהוֹתִיר כִּסָּאָה וּכְסֵאֲתִים, וְזֶרֶקֶן לָגֵת וְאֵף עַל פִּי שֶׁהֵינּ מִנְתּוֹ עַל הָעֲנָבִים לֹא הִכְשֵׁרוּ.

ח. עֲנָבִים שֶׁהָיוּ בְּסָלִים או בַּמִּשְׁטִיחַ שֶׁלֹּאדָּמָה, וְלָקַח מֵהֶן לְדֶרֶךְ הַכֶּשֶׁר; לְפִיכֶךְ צָרִיךְ לָקַח בְּיָדִים טְהוֹרוֹת, כְּדֵי שְׂלֵא יִטַּל מֵהֶן הַטַּמָּא וַיִּטְמָאן.

ט. כָּרֶם שֶׁהָיָה עוֹמֵד בְּבֵית הַפָּרֶס הַבּוֹצֵר אוֹתוֹ לָגֵת אֵינּוּ מִכְשָׁר, כָּל זָמָן שֶׁהוּא בְּבֵית הַפָּרֶס: הוּאִיל וְטַמְאָת בֵּית הַפָּרֶס מִדְּבָרֵיהֶם, וְהַבּוֹצֵר לָגֵת הַכֶּשֶׁר מִדְּבָרֵיהֶם, הִקִּילוּ בַּגְּזֵרָה זֹה, וְלֹא גָזְרוּ עָלֶיהָ שִׁיחִיָּה מִכְשָׁר עַד שִׁיֵּצֵא מִבֵּית הַפָּרֶס. לְפִיכֶךְ הָרוּצָה לְבָצֵר בְּבֵית הַפָּרֶס לָגֵת בְּטְהֵרָה מִטְהַר אֶת הַבּוֹצְרִים וְאֶת הַכָּלִים, וּמִזֵּה עָלֵיהֶם שְׁלִישִׁי וּשְׁבִיעִי וּמַעְרִיב שְׁמֶשֶׁן, כְּדֵי לְהַפִּיר שְׂאִין מְקִילִין בְּטַמְאָת בֵּית הַפָּרֶס, אֲלֵא מִפְּנֵי שֶׁהוּא סֶפֶק.

י. וְאַחֵר כֶּךָ נִכְנָסִין וּבּוֹצְרִין, וּמוֹצִיאִין חוּץ לְבֵית הַפָּרֶס, וְאַחֲרֵים טְהוֹרִים מְקַבְּלִין מֵהֶן, וּמוֹלִיכִין לָגֵת; וְאִם נִגְעוּ אֵלָיו בְּאֵלוֹ, טַמְאִין וּמִטְמָאִין אֶת הָעֲנָבִים: שֶׁהָאֲנָשִׁים שֶׁבְּבֵית הַפָּרֶס טַמְאִין, וּמִטְמָאִין לְאוֹתָן שְׁבַחוּץ, וְעוֹשִׂין אוֹתָן רֵאשׁוֹן, וְהֵן מִטְמָאִין הָעֲנָבִים שֶׁהָרִי הִכְשֵׁרוּ מִשִּׁיֵּצֵאוֹ חוּץ לְבֵית הַפָּרֶס.

יא. הַמוֹסֵק אֶת זִיתָיו לְכַבֶּשֶׁן, או לְמַכְרֵן בְּשׁוּק לֹא הִכְשֵׁרוּ, עַד שִׁיפְלוּ עָלֵיהֶן מִשְׁקִין בְּרִצּוֹן כִּשְׂאֵר הָאֲכָלִין. וְכֵן הַמוֹסֵק זִיתָיו לְדֶרֶךְ בְּבֵית הַבַּד לֹא הִכְשֵׁרוּ, עַד שֶׁתִּגְמַר מְלֶאכֶתָּהּ. וּמִפְּנֵי מַה

יִכְשְׁרוּ הַיִּתִּים שְׁנִגְמָרָה מְלֹאכֶתָן: שְׁחֻזְקָתָן שֶׁהִכְשִׁירוּ בַּמַּחֲלָה שֶׁלָּהֶן, שֶׁהָרִי רוֹצֶה בְּקִיּוּמוֹ, כְּדֵי שִׁיְהִי נֹחֵחַ לְדֶרֶךְ; אֲבָל קֶדֶם שֶׁתִּגְמַר מְלֹאכֶתָן, אֵין הַמַּחֲלָה הַיּוֹצֵא מֵהֶן מִכְשִׁיר, מִפְּנֵי שְׂאִינוֹ רוֹצֶה בְּקִיּוּמוֹ.

יב. לְפִיכֶךְ זֵיתִים שֶׁלֹּא נִגְמְרָה מְלֹאכֶתָן, שֶׁנִּפְּלוּ עָלֵיהֶן מִשְׁקִין טַמְאִין אֵין טַמֵּא אֶלָּא מְקוֹם מַגָּעַן, כָּכֵל הָאֲכָלִין שֶׁלֹּא הִכְשִׁירוּ.

יג. נִפְּלוּ עָלֵיהֶן מִשְׁקִין טַמְאִין אַחֵר שְׁנִגְמְרָה מְלֹאכֶתָן נִטְמָאוּ כָּלָן, שֶׁהַמִּשְׁקִין הַטַּמְאִין מְטַמְּאִים אֶת הַמַּחֲלָה שֶׁבָּהֶן, וְהַמַּחֲלָה מְטַמֵּא אֶת כָּלָן, שֶׁהַמַּחֲלָה שִׁיּוֹצֵא מֵהֶן אַחֵר גָּמַר מְלֹאכֶתָן חֲשׁוֹב מִשְׁקָה וּמְטַמֵּא וּמִכְשִׁיר.

יד. חֲבִית שֶׁלִּזִּיתִים מְגֻלְגָּלִים צָרִיךְ לְנָקֵב הַחֲבִית, כְּדֵי שִׁיּוֹצֵא הַמַּחֲלָה; וְאִם לֹא נָקֵב, הָרִי אֵלּוּ מִכְשָׁרִין. נִקְבָּהּ, וּסְתַמּוּהָ שְׁמָרִים, וְהָרִי הֵן בְּלוּלִים בַּמַּחֲלָה אֵינָם מִכְשָׁרִין, מִפְּנֵי שְׂאִינוֹ בְּרִצּוֹנוֹ: שֶׁהָרִי נָקֵב אוֹתָהּ.

טו. זֵיתִים שֶׁמִּסְקָן לְדְרִיכָהּ, מֵאִמְתִּי גָמַר מְלֹאכֶתָן: מִשְׁתַּגְּמַר מְסִיקָתָן, וְיִהְיֶה מִנְּחִים וּמוֹכָנִים לְדְרִיכָהּ; וְאִף עַל פִּי שֶׁלֹּא נִפְּלוּ עָלֵיהֶן מִשְׁקִין, וְלֹא יֵצְאוּ מֵהֶן מִשְׁקִין, הוֹאִיל וְנִגְמְרָה מְלֹאכֶתָן, הִכְשִׁירוּ. אֲבָל קֶדֶם שֶׁתִּגְמַר מְלֹאכֶתָן אִף עַל פִּי שֶׁנִּתְמַעְכּוֹ, וְהִזְיֵעוּ, וְנִתְחַבְּרוּ בַּמִּשְׁקִיָּה אֵינָן מִכְשָׁרִין.

טז. גָּמַר מִלְמַסֵּק זֵיתִיו, אֲבָל עֲתִיד לִקַּח זֵיתִים אֲחֵרִים וּלְהוֹסִיף עָלֵיהֶן אִפְּלוּ אֵינוֹ עֲתִיד לְהוֹסִיף אֶלָּא קֵב אוֹ קִבִּים, לֹא הִכְשִׁירוּ: אִם הָעֵרִים, הָרִי אֵלּוּ מִכְשָׁרִין.

יז. גָּמַר מִלְקַח, אֲבָל עֲתִיד לְלוּוֹת וּלְהוֹסִיף, וְאָרְעוּ אֲבָל אוֹ אֲנָס אוֹ נִתְעַסֵּק בַּמִּשְׁתָּה, וְלֹא הוֹסִיף עֲדִין לֹא נִגְמְרָה מְלֹאכֶתָן, וְאֵינָן מִקְבָּלִין טַמְאָה; וְאִפְּלוּ זָבִים אוֹ זָבוֹת מִהִלְכִּין עָלֵיהֶן, טְהוֹרִין.

יח. הָעוֹטֵן זֵיתִיו בְּשְׁנֵי בֵּתִים כִּיּוֹן שֶׁגָּמַר אַחַת מֵהֶן, הִכְשִׁירוּ לְקַבֵּל טַמְאָה. הַמוֹסֵק זֵיתִיו בְּגִלְלִיל הָעֲלִיּוֹן, וְעֲתִיד לְהוֹרִידָם לְגִלְלִיל הַתַּחְתּוֹן אֵין מִקְבָּלִין טַמְאָה, עַד שִׁיּוֹרִידָם לְגִלְלִיל הַתַּחְתּוֹן: וְהוּא, שֶׁחֲשָׁב עָלֵיהֶן קֶדֶם שִׁימַסֵּק; אֲבָל אִם חֲשָׁב עָלֵיהֶן אַחֵר שִׁימַסֵּק, אֵין הַמַּחֲשָׁבָה מוֹעֵלֶת, אֶלָּא הִכְשִׁירוּ. גָּמַר אֶת זֵיתִיו, וְעֲתִיד לְמַכְרֵן לֹא הִכְשִׁירוּ; עֲתִיד לְחַפּוֹתָן בַּעֲלִין, הִכְשִׁירוּ וּמִקְבָּלִין טַמְאָה.

יט. הַלּוֹקַח מִעֵטֶן זֵיתִים מִן הַגּוֹי אִם יֵשׁ מְסִיק עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, יַעֲשֶׂה בְּטַמְאָה: שֶׁזֶה בַּחֲזָקָתָהּ שֶׁגָּמַר. וְנֶאֱמַר עִם הָאָרֶץ לוֹמַר, מִעֵטֶן זֶה לֹא גָמַרְתִּיו.

כ. הָרוֹצֶה לְטַל מִזֵּיתִים שֶׁלֹּא נִגְמְרָה מְלֹאכֶתָן, וּלְדֶרֶךְ הָרִי זֶה נוֹטֵל מֵהֶן בְּטַמְאָה, וּמוֹלִיךְ לְבֵית הַבַּד בְּטַמְאָה, וּמִכֶּסֶה הַשָּׂאֵר בְּטַמְאָה, וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ: שֶׁהָרִי לֹא הִכְשִׁירוּ, כְּדֵי שִׁיִּקְבְּלוּ טַמְאָה.

כא. הַמְנִיחַ אֶת זֵיתִיו בַּכֶּתֶשׁ, כְּדֵי שִׁימַתִּינוּ וְיִהְיֶה נֹחֵחַ לְהַפְתֵּשׁ הָרִי אֵלּוּ מִכְשָׁרִין. הַנִּיחָן שִׁימַתִּינוּ, וְשִׁימַלְחָם אַחֵר שִׁימַתִּינוּ אֵינָן מִכְשָׁרִין, שֶׁהָרִי דַּעַתּוֹ עָלֵיהֶן לִכְבֹּשֵׁין.

כב. הַפּוֹצֵעַ זֵיתִים שְׁלֵתְרוּמָה בְּיָדִים טַמְאוֹת פֶּסֶלָן, שֶׁפָּצִיעָתָן הִיא גָמַר מְלֹאכֶתָן. פָּצַעַן לְסַפֵּגָן בַּמֶּלַח, לֹא הִכְשִׁירוּ; וְכֵן אִם פָּצַעַן לִידֵעַ אִם יֵשׁ בָּהֶן שֶׁמֶן וְהִגִּיעוּ לְהַמְסֵק, לֹא הִכְשִׁירוּ.

כג. הַמְנִיחַ זֵיתִים בְּגֵג לְגִרְגָּרָן וּלְיִבְשָׁן אִפְּלוּ הֵן רוּם אִמָּה, אֵינָן

מְכַשְׂרִין. נִתְּנָן בְּבֵית שְׂיִלְקוֹ, אִף עַל פִּי שֶׁהוּא עֲתִיד לְהַעֲלוֹתָן
לָגֶג, אוֹ שֶׁנִּתְּנָן בְּגֶג שְׂיִלְקוֹ, אִף עַל פִּי שֶׁהוּא עֲתִיד שִׁפְתָּחָם
וַיִּפְרָס אוֹתָן הָרִי אֵלּוֹ מְכַשְׂרִין. נִתְּנָן בְּבֵית עַד שִׁישְׁמֹר אֶת גִּגּוֹ,
אוֹ עַד שְׂיֹלִיכֶם לְמָקוֹם אַחֵר אֵינָן מְכַשְׂרִין, שְׁעָדִין לֹא נִגְמְרָה
מִלֵּאכֶתָן.

כד. הָעוֹטֵן זִיתָיו בְּרִשּׁוֹת עִם הָאָרֶץ, וְנָעַל וְחָתַם אֵינּוּ חוֹשֵׁשׁ
שָׁמָּה יֵשׁ לוֹ מִפְתָּח אַחֵר וְחוֹתָם אַחֵר; אִף עַל פִּי שֶׁמָּצָא חוֹתָם
מִקְלָקֶל וּמִפְתָּח פְּתוּחַ, הָרִי אֵלּוֹ טְהוּרִין. וְחוֹתָם שְׁאֲמָרוּ, אִפְּלוּ
צָרוֹר אוֹ קִיסָם. הֵיוּ שֵׁם חוּרִין וְסֻדְקִין, אֵינּוּ חוֹשֵׁשׁ שָׁמָּה מְכַנִּים
קִנָּה וּמְסִיטָן. הֵיוּ שֵׁם חֲלוֹנוֹת שְׁלֹאֲרִבְעָה טַפְחִים, נְדוֹנוֹת
כְּפִתְחִים.

כה. הַדּוֹרֵךְ בְּטַמְאָה, וְרָצָה לְטַהֵר כָּלִי בֵּית הַבַּד וְהָעֶקֶל מִן
הַמִּשְׁקִין הַטְּמָאִין שֶׁנִּבְלְעוּ בָּהֶן פִּיצָד יַעֲשֶׂה: פְּלִים שְׁלַעֲץ
וְשְׁלֹאֲבָנִים, מְדִיחָן; וְשְׁלֹנְצָרִים וְכִיּוּצָא בָּהֶן, מְנַגֵּבָן. וְשְׁלֹגְמִי,
מִישְׁנָן כָּל שְׁנִים עֶשֶׂר חֹדֶשׁ; אוֹ חוֹלְטָן בַּחֲמִין, אוֹ בְּמֵי זֵיתִים,
אוֹ מְנִיחָן תַּחַת צִנּוֹר שְׁמִימִיו מִקְלָחִין, אוֹ לְתוֹךְ מַעֲיָן שְׁמִימִיו
רוֹדְפִין, שְׁתִּים עֶשְׂרֵה שְׁעוֹת. וְאַחֵר כֶּךָ מְטַבִּיל הַכֵּלִים שְׁצָרִיכִין
טְבִילָה, וּמְשַׁתְּמֵשׁ בָּהֶן בְּטַהֲרָה.

הַלְבוֹת טַמְאָת אַכְלִין פֶּרֶק יב

א. כָּל דְּבָרֵי הַכֶּשֶׁר אַכְלִין, דְּבָרֵי קְבֻלָּה הֵן: מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמִדּוֹ
שְׂזָה שֶׁנֶּאֱמָר בַּתּוֹרָה "וְכִי יִתֵּן מַיִם עַל-זֶרַע" (ויקרא יא, לח), אַחֵד
הַמַּיִם וְאַחֵד שְׁאֵר שִׁבְעָה מִשְׁקִין. וְהוּא שִׁינְתָן עֲלִיָּהֶן בְּרִצּוֹן
בְּעָלִים, וְאַחֵר שֶׁנַּעֲקְרוּ מִן הַקֶּרֶקַע, שֶׁדְּבַר יְדוּעַ הוּא שְׁאִין לֶךְ
זֶרַע שְׁלֹא בָּא עָלָיו מַיִם כְּשֶׁהוּא מְחַבֵּר, וְלֹא נֶאֱמָר "וְכִי יִתֵּן-
מַיִם" אֶלָּא לְאַחֵר שֶׁנַּעֲקְרוּ הָאֲכָלִין וְנִתְּלָשׁוּ הַמִּשְׁקִין.

ב. כָּל מִשְׁקָה שֶׁנִּפְּלָה עַל הָאֲכָל בַּתְּחִלָּה בְּרִצּוֹן הַבְּעָלִים, אִף עַל
פִּי שְׁאִין סוּפוֹ בְּרִצּוֹן, אוֹ שֶׁהִיָּה סוּפוֹ בְּרִצּוֹן, אִף עַל פִּי שְׁאִין
תְּחִלָּתוֹ בְּרִצּוֹן הַכֶּשֶׁר; נִפְּלָה שְׁלֹא בְּרִצּוֹנוֹ, אֵינּוּ מְכַשִּׁיר.

ג. אִפְּלוּ בָּלָל הוּא פְּרוּתָיו מִפְּנֵי הַסַּכָּנָה אוֹ מִפְּנֵי הַצָּרָף, וְהוּא אֵין
רִצּוֹנוֹ שִׁיְהִיו בְּלוּלִין הָרִי אֵלּוֹ לֹא הַכֶּשֶׁרוֹ. פִּיצָד: הַטּוֹמֵן פְּרוּתָיו
בְּמַיִם מִפְּנֵי הַגִּנָּבִים, אוֹ הַנוֹתֵן פְּרוּתָיו לְשִׁבְלַת הַנֶּהָר לְהַבִּיאָן
עִמּוֹ אֵינָן מְכַשְׂרִין.

ד. מִשְׁקִין שֶׁנִּתְּלָשׁוּ מִן הַקֶּרֶקַע שְׁלֹא בְּרִצּוֹן, אֵינָן מְכַשִּׁירִין.
לְפִיכָף אָדָם אוֹ כָּלִים אוֹ פְּרוֹת שֶׁנִּבְלְלוּ בְּמִשְׁקִין שֶׁנִּתְּלָשׁוּ
שְׁלֹא בְּרִצּוֹן אִף עַל פִּי שֶׁנִּגְעוּ אַכְלִין בְּאוֹתָן מִשְׁקִין בְּרִצּוֹן, לֹא
הַכֶּשֶׁרוֹ: שֶׁהָרִי אוֹתָן הַמַּיִם שְׁלֹא לְרִצּוֹן נִתְּלָשׁוּ, וְכֵאלּוֹ הֵן עָדִין
בְּקֶרֶקַע, שְׁאִינָן מְכַשִּׁירִין.

ה. הֵיוּ הַמַּיִם שֶׁעַל הָאָדָם וְעַל הַכֵּלִים וְעַל הַפְּרוֹת תְּלוּשִׁין בְּרִצּוֹן,
וְנִגְעוּ בָּהֶן אַכְלִין בְּרִצּוֹן הַכֶּשֶׁרוֹ.

ו. פִּיצָד: הַכּוֹפֶה קַעֲרָה עַל הַכּוֹתֵל בְּשִׁבִּיל שְׁתֵּדוּת, הַמַּיִם שֶׁבָּה
מְכַשִּׁירִין; וְאִם הִנִּיחַ בָּהֶן פְּרוֹת, הַכֶּשֶׁרוֹ, מִפְּנֵי שֶׁהֵן תְּלוּשִׁין
בְּכָלִי לְדַעַת. כְּפִיָּה בְּשִׁבִּיל שְׁלֹא יִלְקָה הַכּוֹתֵל, הַמַּיִם שֶׁבָּה אֵינָן
בְּתִלוּשִׁין, וְלְפִיכָף אִם נָתַן בָּהֶן הָאֲכָלִין, לֹא הַכֶּשֶׁרוֹ.

ז. נתפון שיודח הפותל אם היה פותל בית, הרי אלו מכשירין : שהתלוש שחברו לענין הכשר, הרי הוא כתלוש ; ונמצאו מים שעל פותל בית זה פמים שבפלים. ואם היה פותל מערה שאינו בנין אלא עצמה שלקרקע, המים שעליו אינן כתלושין מן הקרקע.

ח. השוחה לשתות, הרי המים העולים בפיו ובשפמו תלושין ברצונו : שהדבר ידוע הוא, שהשוחה יעלה המים בפיו ובשפמו ; והואיל ושתה ברצונו, הרי אלו נתלשו ברצון. אבל המים העולים בחטמו ובראשו ובזקנו, אינן תלושין ברצון.

ט. הממלא את החבית המים העולים אחריה, ובחבל שהוא מכנן על צוארה, ובחבל שהוא לצרפה הרי הן תלושין ברצון ; והמים שבחבל היתר על צרפה, אינן תלושין ברצונו. נתנה תחת הצנור, כל המים שעל גבה ובחבל אינן תלושין ברצון ; לפיכך אין מכשירין.

י. מי שיירדו עליו גשמים, אפלו היה אב הטמאה המים שעליו אף על פי שיירדו מצד העליון לתחתון, טהורין : והוא, שינתק אותן מעליו בכל כוחו. אבל אם היו שותתין ויורדין, בשעת פרישתם מטמאין. ובזמן שהן טהורין, אינן מכשירין, שהרי אינן תלושין עליו לרצונו ; ואם נער, הרי אלו לרצון. עמד תחת הצנור להקר או לדוח, הרי זה לרצון ; ואם היה טמא, המים שעליו טמאין.

יא. חבית שהיתה מלאה פרות, וירד הדלף לתוכה הרי זה יערה המים מעליהן, ואינן מכשירין, אף על פי שרצונו שימתינו בתוכה, עד שיערה המים מעליהן.

יב. ערבה שירד הדלף לתוכה, המים הנתזין והצפין מעליה אינן תלושין ברצון ; נטלה לשפכה, המים שבתוכה אינן ברצון. הניחה שירד הדלף לתוכה, הנתזין והצפין שבתוכה אינן תלושין ברצון ; ואם נטלה לשפכה, הרי אלו מכשירין, שפיון שלא שפכה במקומה, הרי תלשן ברצונו.

יג. המטביל את כליו, והמכבס את כסותו במערה המים העולין בידי ברצון, וברגליו אינן כתלושין ברצון. פרות שנפלו לתוך המים, ופשט ידיו ונטלן לא הכשרו ; ואם חשב שידוחו ידיו, הכשרו במים שבידיו, שהמים שבידיו ושעל הפרות, הרי הן תלושין ברצון.

יד. הנותן פרותיו לתוך המים ברצונו אם היו מים שבקרקעות, אינן מכשירין כל זמן שהן במים ; הוציאן, הכשרו במים שעליהן או שעל ידיו, שהרי נתלשו ברצון.

טו. פיצד : צנון או לפת שהוא בתוך המערה נדה מדיחתו שם, והוא טהור ; העלתהו כל שהוא מן המים, נטמא במגעו.

טז. קפה שהיא מלאה תרמוסין, ונתונה לתוך המקנה מושיט ידו הטמא, ונוטל תרמוסין מתוכה והן טהורין, מפני שלא הכשרו, שהרי מתוכה נטל ואין רצונו במים שעליהן. העלה מן המים הנוגעין בקפה טמאין, שהרי הכשרו במים שבקפה שנתלשו ברצונו ; ושאר כל התרמוסין שבתוך הקפה, טהורין.